

energiavirasto

Asiakaskeskeinen vähittäismarkkinamalli

- Alustavat keskeiset linjaukset yhteislaskutuksen toteuttamiseksi

Älyverkkoforum 8.2.2021

Reilua energiaa

Sopimukset

- Loppukäyttäjän sopimukset myyjän ja jakeluverkonhaltijan kanssa
 - Älyverkkotyöryhmän linjaus erillisten myynti- ja verkkopalvelusopimusten säilymisestä
 - Myyntisopimus myyjän kanssa ja verkkopalvelusopimus jakeluverkonhaltijan kanssa
 - Ei enää tarvetta SML 87 §:n 3 mom mukaiselle sähköntoimitussopimukselle?
- Myyjän ja jakeluverkonhaltijan väliset sopimukset
 - Ei yksittäisiä myyjän ja jakeluverkonhaltijan välisiä sopimuksia
 - Myyjän ja jakeluverkonhaltijan välisten oikeuksien ja velvoitteiden keskeisistä periaatteista säädettäisiin tarvittaessa lainsäädännössä
 - Yleinen puitesopimus myyjien ja jakeluverkonhaltijoiden välille
 - Kaikilla jakeluverkonhaltijoilla olisi lainsäädäntöön perustuva velvollisuus liittyä siihen
 - Jos myyjä haluaa tarjota loppukäyttäjille yhteislaskutusta, sen olisi liityttävä puitesopimukseen
 - Energiavirasto vahvistaa jakeluverkonhaltijoiden yhdessä valmisteleman puitesopimuksen sopimusehdot ValvL:n nojalla
 - Puitesopimuksen hallinnointi?

Myyjiä ja jakeluverkonhaltijoita koskevat velvoitteet

- Myyjä voi päättää millaisia laskutusvaihtoehtoja tarjoavat loppukäyttäjille
 - Myyjä voi halutessaan tarjota joko erillislaskutusta tai yhteislaskutusta tai molempia
 - Sähkömarkkinalain 87 §:n 3 momentin mukaisista sähköntoimitussopimuksista voitaisiin luopua
 - Muilta osin toimitusvelvollisuuteen liittyviä oikeuksia ja velvoitteita olisi arvioitava erikseen omaan kokonaisuutenaan
- Älyverkkotyöryhmän linjausten mukaisesti kaikkien jakeluverkonhaltijoiden olisi mahdollistettava yhteislaskutus kaikille myyjille ja loppukäyttäjille tasapuolisin ja syrjimättömin ehdoin
 - Velvoite kirjattaisiin lainsäädäntöön ja koskisi kaikkia jakeluverkonhaltijan asiakasryhmiä
 - Ehdot määritellään puitesopimuksessa, jakeluverkonhaltijoille lainsäädännössä asetettu velvollisuus liittyä puitesopimukseen

Loppukäyttäjän ja myyjän välinen sopimus yhteis- tai erillislaskutuksesta

- Myyntisopimusta tehtäessä loppukäyttäjän kanssa sovittava nimenomaisesti yhteislaskutuksesta
 - Asia kirjattava myyntisopimukseen
- Selkeyden vuoksi myös loppukäyttäjällä olevasta erillislaskutuksesta olisi syytä kirjata maininta myyntisopimukseen
- Myyjä ei voi yksipuolisesti päättää siirtää nykyisiä asiakkaitaan erillislaskutuksesta yhteislaskutukseen
 - Myyjä voi toki kysyä asiakkaalta, voidaanko olemassa olevaa myyntisopimusta täydentää tältä osin -> muutos edellyttää kuitenkin asiakkaan nimenomaista tahdonilmausta
- Myyjän on ilmoitettava yhteis- tai erillislaskun käytöstä jakeluverkonhaltijalle päivittämällä Datahubissa rakenteellisia tietoja

Loppukäyttäjää koskevien jakelun maksujen toimitus- ja laskutusaikataulut

- Jakeluverkonhaltijan on toimitettava kuukausittain loppukäyttäjän yhteislaskun jakelun osuutta koskeva laskurivitiedot Datahubiin, josta myyjä voi noutaa ne yhteislaskun muodostamista varten
 - Jakeluverkonhaltijaa koskeva velvoite kirjattaisiin lainsäädäntöön
- Lainsäädännössä ei säännellä yhteislaskun laskutusaikataulua
 - Myyjä voi itse harkita, millä aikataululla se lähettää loppukäyttäjälle yhteislaskun ja mikä on yhteislaskun eräpäivä
- Jakeluverkonhaltija lähettää kullekin alueella yhteislaskutusta tarjoavalle myyjälle ns. päälaskun saatavistaan
 - Päälaskuun on koottuna kaikki jakeluverkonhaltijan verkkoalueella olevien vähittäismyyjän yhteislaskutuksessa olevien loppukäyttäjien jakelun maksujen osuudet
 - Päälaskun laskutus- ja maksuaikataulut määritetään ns. puitesopimuksessa

Loppukäyttäjille lähetettäviin yhteislaskuihin liittyvät reklamaatiot, maksuongelmat, luottotappiot

- Myyjä vastaa ensisijaisesti koko yhteislaskuun liittyvistä asiakasreklamaatioista
 - Mikäli myyjällä ei ole näkyvyyttä reklamaation syyhyn – esim. mittausvirheet – myyjä siirtää asian tarvittaessa jakeluverkonhaltijan käsiteltäväksi
- Myyjä huolehtii lähettämäänsä koko yhteislaskuun liittyvistä maksumuistutuksista, perintätoimista sekä katkaisuvaroituksen lähettämisestä
 - Verkkopalvelusopimukseen maininta myyjän oikeudesta näihin toimenpiteisiin yhteislaskutuksessa
- Myyjä vastaa koko yhteislaskua koskevista luottotappioista
 - Lisää myyjien riskejä ja pienentää vastaavasti jakeluverkonhaltijoiden riskejä
 - Arvioitava vaikutus myyjien halukkuuteen tarjota yhteislaskutusta
- Jakelun maksuihin kohdistuva vakuus tai ennakkomaksu perustuu edelleen loppukäyttäjän ja jakeluverkonhaltijan väliseen verkkopalvelusopimukseen
 - Myyjä ei vaadi loppukäyttäjältä vakuutta tai ennakkomaksua yhteislaskun jakelun maksujen osuuteen liittyen
 - Myyjälle oikeus tarvittaessa käyttää jakeluverkonhaltijan loppukäyttäjältä saamaa vakuutta tai ennakkomaksua yhteislaskun jakelun osuutta koskeviin saataviinsa; asiasta kirjattava verkkopalvelusopimukseen

Myyjän ja jakeluverkonhaltijan välisten tilitysten ongelmat, luottotappioriskit ja vakuudet

- Jakeluverkonhaltijan ja myyjän välisen päälaskun lähettämisestä säädettäisiin lainsäädännössä (?)
- Päälaskuun liittyvät reklamaatio-, muistutus- ja perintäprosessit kirjattaisiin ns. puitesopimukseen
- Säännöt myyjiltä vaadittavista vakuuksista kirjattaisiin myös puitesopimukseen
- Myyjä koskevien vakuusvaateiden laskeminen ja vakuuksien hallinnointi on tarkoituksenmukaisinta hoitaa keskitettynä toimintona
 - Kyseessä on jakeluverkonhaltijoiden saatavien turvaamiseksi tehtävä järjestely, joten toiminnon järjestäminen ja ylläpito olisi jakeluverkonhaltijoiden vastuulla (ei ole viranomaistehtävä)
- Lainsäädännössä arvioitava, voivatko ja millä edellytyksillä jakeluverkonhaltijat kieltäytyä mahdollistamasta myyjää tarjoamasta yhteislaskua vastuualueellaan

Muita nostettuja kysymyksiä

- Ennakkolaskutukseen liittyvät ongelmakohdat
 - Onko kyse yleisemmin ennakkolaskutuksen ongelmista vai nimenomaisesti yhteislaskutusta koskien?
- Arvonlisäveron käsittely
 - Selvennettävä miten ongelma kohta liittyy nimenomaisesti yhteislaskutuksen toteutukseen
- Asiakkaan laskutusosoitteen muuttaminen
 - Selvennettävä miten ongelma kohta liittyy nimenomaisesti yhteislaskutuksen toteutukseen
- Sähköveron tilitysvelvollisuus
 - Onko kyse yleisemmin verovelvollisuudesta vai nimenomaisesti yhteislaskutustilanteessa?
 - Verovelvollisuuden arviointi ei ole Älyverkkoforumin tehtävä